

**Հայաստանի ազգային հաշիվների ցուցանիշների
Վերանայման քաղաքականությունը և վերանայման ժամանակացույցը**

Սույն փաստաթղթի պատրաստումը հիմնականում պայմանավորված է վիճակագրական տեղեկատվության օգտագործողների իրազեկվածության բարձրացման անհրաժեշտությամբ՝ նպատակ ունենալով առավել հասանելի դարձնել Հայաստանի ազգային հաշիվների վիճակագրական արտադրանքը: Մինչև նույն ժամանակ, այն միտված է ազգային հաշիվների միջազգային գործընթացներին Հայաստանի ազգային հաշիվների վիճակագրության ինտեգրմանը, ինչպես նաև վիճակագրական այլ համակարգերի հետ ներդաշնակեցմանը:

Ինչպես և միջազգային պրակտիկայում, Հայաստանում ևս ազգային հաշիվների ցուցանիշները պարբերաբար ենթարկվում են վերանայման: Այս գործընթացը ներառում է **ընթացիկ վերանայումները և համալիր (խոշոր) վերանայումները:**

Ընթացիկ վերանայումներ

Ընթացիկ վերանայումներն իրականացվում են տարեկան և եռամսյակային պարբերականությամբ: Դրանք իրականացվում են տվյալների ճշգրտումների դեպքում՝ առանձին եռամսյակների համար: Սովորաբար, ընթացիկ տարվա եռամսյակային տվյալները կարող են վերանայվել հաջորդ եռամսյակներում, մինչև նույն ժամանակ ենթակա են վերանայման նաև նախորդ տարվա բոլոր եռամսյակները:

Նոր հրապարակվող և վերանայվող տվյալների թողարկման ժամանակացույցն ընթացիկ վերանայումների շրջանակում

Հրապարակվող ցուցանիշի անվանումը	Հրապարակման ժամանակաշրջանը	Նոր տվյալների հրապարակում		Վերանայվող տվյալներ	Հրապարակման անվանումը
		եռամսյակային	տարեկան		
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների	t* տարվա 51/53-րդ օրը, 65/67-րդ օրը	Q*4 _{t-1}	t-1	t-1 տարվա բոլոր նախորդ եռամսյակները (Q1 _{t-1} -Q3 _{t-1}) t-2 տարվա բոլոր եռամսյակները (Q1 _{t-2} -Q4 _{t-2})	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժին, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների	t տարվա 51/53-րդ օրը, 65/67-րդ օրը	Q4 _{t-1}	t-1	t-1 տարվա բոլոր նախորդ եռամսյակները (Q1 _{t-1} -Q3 _{t-1}) t-2 տարվա բոլոր եռամսյակները (Q1 _{t-2} -Q4 _{t-2})	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժին, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց

* Այսպես և հետայսու t-ով նշագրված է ընթացիկ տարին, իսկ Q-ով՝ եռամսյակը

Հրապարակվող ցուցանիշի անվանումը	Հրապարակման ժամանակաշրջանը	Նոր տվյալների հրապարակում		Վերանայվող տվյալներ	Հրապարակման անվանումը
		եռամսյակային	տարեկան		
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների, ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների և եկամուտների ձևավորման եղանակով՝ ըստ եկամտային բաղադրիչների (հաշվարկված t-2 տարվա հաշվետու տվյալներով)	t տարվա Q1-ից հետո 35/36-րդ օրը	-	t-2 t-1	t-1 և t-2 տարիների բոլոր եռամսյակները t-2 տարվա հաշվետու տվյալների հիման վրա	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական գեկույց
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների	t տարվա Q1-ից հետո 51/53-րդ օրը, 65/67-րդ օրը	Q1 _t	-	t-1 տարվա բոլոր եռամսյակները (Q1 _{t-1} -Q4 _{t-1})	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժին, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական գեկույց
ՀՆԱ-ն ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների	t տարվա Q1-ից հետո 51/53-րդ օրը, 65/67-րդ օրը	Q1 _t	-	t-1 տարվա բոլոր եռամսյակները (Q1 _{t-1} -Q4 _{t-1})	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժին, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական գեկույց
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների և ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների t-1 տարվա վճարային հաշվեկշռի վերանայված տվյալներին և այլ վերանայումներին համապատասխան	t տարվա Q2-ից հետո 51/53-րդ օրը, 65/67-րդ օրը	-	-	t տարվա առաջին (Q1 _t) և t-1 տարվա բոլոր եռամսյակները (Q1 _{t-1} -Q4 _{t-1})	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժին, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական գեկույց

Հրապարակվող ցուցանիշի անվանումը	Հրապարակման ժամանակաշրջանը	Նոր տվյալների հրապարակում		Վերանայվող տվյալներ	Հրապարակման անվանումը
		եռամսյակային	տարեկան		
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների	t տարվա Q2-ից հետո 51/53-րդ օրը, 65/67-րդ օրը	Q2 _t	-	t տարվա նախորդ եռամսյակը (Q1 _t) t-1 տարվա բոլոր եռամսյակները (Q1 _{t-1} -Q4 _{t-1})	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժին, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների	t տարվա Q2-ից հետո 51/53-րդ օրը, 65/67-րդ օրը	Q2 _t	-	t տարվա նախորդ եռամսյակը (Q1 _t) t-1 տարվա բոլոր եռամսյակները (Q1 _{t-1} -Q4 _{t-1})	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժին, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների	t տարվա Q3-ից հետո 51/53-րդ օրը, 65/67-րդ օրը	Q3 _t	-	t տարվա նախորդ եռամսյակները (Q1 _t - Q2 _t) t-1 տարվա բոլոր եռամսյակները (Q1 _{t-1} -Q4 _{t-1})	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժին, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների	t տարվա Q3-ից հետո 51/53-րդ օրը, 65/67-րդ օրը	Q3 _t	-	t տարվա նախորդ եռամսյակները (Q1 _t - Q2 _t) t-1 տարվա բոլոր եռամսյակները (Q1 _{t-1} -Q4 _{t-1})	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժին, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց

Համալիր (խոշոր) վերանայումներ

Համալիր վերանայումներն ընդգրկում են ազգային հաշիվների վիճակագրության ամբողջ համակարգը՝ երկար ժամանակահատվածի համար: Համալիր (խոշոր) վերանայումներն իրականացվում են ազգային հաշիվների վիճակագրություն (ԱՀՎ) և այլ մակրոտնտեսական վիճակագրության (ՄՎ) (վճարային հաշվեկշիռ՝ ՎՀ, արտաքին պարտքի դիրք՝ ԱՊԴ, միջազգային ներդրումային դիրք՝ ՄՆԴ, դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրություն՝ ԴՖՎ, պետական ֆինանսների վիճակագրություն՝ ՊՖՎ և այլն) հիմնական վերանայումների կոորդինացմամբ (զուգահեռաձայնեցմամբ):

Սույն վերանայումները ենթադրում են Ազգային հաշիվների և այլ ՄՎ ոլորտների կազմման պատասխանատուների հետ սերտ համագործակցություն և աշխատանքների կոորդինացում:

Համալիր (խոշոր) վերանայումների կառուցվածքը

	Համալիր (խոշոր) վերանայումներ	
	Հատուկ վերանայումներ	Կանոնակարգված (ծրագրավորված) վերանայումներ
Նկարագիրը	Պայմանավորված են մեթոդաբանական փոփոխություններով (օր. նոր Տնտեսական գործունեության տեսակների Հայաստանի դասակարգչի (ՏԳՏՀԴ), Ազգային հաշիվների համակարգի (ԱՀՎ 2008), Եվրոպական հաշիվների համակարգի (ԵՀՎ 2010), Վճարային հաշվեկշռի ձեռնարկի (ՎՀՁ-6) ներդրում և այլն)	Տեղի են ունենում կանոնակարգված (5-10 տարին մեկ անգամ), տվյալների աղբյուրների փոփոխությամբ կամ արդիականացմամբ պայմանավորված (օր., հետազոտությունների, համատարած հաշվառումների, կամ գնահատման նոր մեթոդի կիրառման արդյունքում)
Կառավարումը	Պետք է համակարգվի Արմատատի և վարչական վիճակագրություն իրականացնող մարմինների ներկայացուցիչներից կազմված աշխատանքային խմբի կողմից՝ միասնական ժամանակացույցին համապատասխան	Պետք է համակարգվի Արմատատի և վարչական վիճակագրություն իրականացնող մարմինների ներկայացուցիչներից կազմված աշխատանքային խմբի կողմից համաձայնեցված ժամանակացույցին համապատասխան
Ժամանակագրական հեռավորությունը	Ժամանակագրական շարքերի հնարավորինս հետհաշվարկ	
Ժամկետը	Համաձայնեցված ժամանակացույց կիրառելի բոլոր վիճակագրական համակարգերի համար	Համաձայնեցված ժամանակացույց կիրառելի բոլոր վիճակագրական համակարգերի համար: Վերանայման տարիները պետք է ավարտվեն 0-ով և 5-ով: Իրականացման տարիները պետք է ավարտվեն 4-ով և 9-ով:
Ընդգրկվածությունը	Տարեկան և եռամսյակային ազգային հաշիվներ, տարեկան և եռամսյակային ՎՀ և ՄՆԴ, ԱՊԴ, ԴՖՎ, ՊՖՎ և այլն	

ՀՆԱ-ի վերանայման ժամանակացույցը 2021 թվականին

Սույն ժամանակացույցի պատրաստման հիմնական նպատակը վիճակագրական տեղեկատվության սպառողների իրազեկվածության բարձրացումն է և Հայաստանի ազգային հաշիվների վիճակագրական արտադրանքն առավել հասանելի դարձնելը, ինչպես նաև ազգային հաշիվների միջազգային գործընթացներին Հայաստանի ազգային հաշիվների վիճակագրության ինտեգրումը և վիճակագրական այլ համակարգերի հետ ներդաշնակեցումը:

Ժամանակացույցը պատրաստվել է Եվրոպական հարևանության և գործընկերության գործիքի ներքո ԹՎԻՆԻՆԳ ծրագրի «Աջակցություն Հայաստանի ազգային վիճակագրական ծառայությանը» պայմանագրի «ՀՆԱ-ի ամբողջականության բարելավում» բաղադրիչի շրջանակում՝ ՀՆԱ-ի վերանայումների Եվրամիության փորձառությանը համապատասխան:

Հրապարակվող ցուցանիշի անվանումը	Հրապարակման ժամանակաշրջանը	Նոր տվյալների հրապարակում		Վերանայվող տվյալներ	Հրապարակման անվանումը
		եռամսյակային	տարեկան		
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների	2021թ. փետրվարի 22 մարտի 5	2020թ. IV եռամսյակ	2020թ.	2020թ. բոլոր նախորդ եռամսյակները 2019թ. բոլոր եռամսյակները	Արմստատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժնում, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների	2021թ. փետրվարի 22 մարտի 5	2020թ. IV եռամսյակ	2020թ.	2020թ. բոլոր նախորդ եռամսյակները 2019թ. բոլոր եռամսյակները	Արմստատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժնում, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների, ծախսային եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների և եկամուտների ձևավորման	2021թ. մայիսի 5	-	2019թ. 2020թ.	2019թ. I եռամսյակից մինչև 2020թ. IV եռամսյակ՝ 2019թ. հաշվետու տվյալների հիման վրա	Արմստատի պաշտոնական կայքի «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց

Հրապարակվող ցուցանիշի անվանումը	Հրապարակման ժամանակաշրջանը	Նոր տվյալների հրապարակում		Վերանայվող տվյալներ	Հրապարակման անվանումը
		եռամսյակային	տարեկան		
եղանակով՝ ըստ եկամտային բաղադրիչների (հաշվարկված t-2 տարվա հաշվետու տվյալներով)					
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների	2021թ. մայիսի 21, հունիսի 7	2021թ. I եռամսյակ	-	2020թ. բոլոր եռամսյակները	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժնում, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների	2021թ. մայիսի 21, հունիսի 7	2021թ. I եռամսյակ	-	2020թ. բոլոր եռամսյակները	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժնում, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների և ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների (t-1 տարվա վճարային հաշվեկշռի վերանայված տվյալներին և այլ վերանայումներին համապատասխան)	2021թ. օգոստոսի 20, սեպտեմբերի 6	-	-	2021թ. I եռամսյակը և 2020թ. բոլոր եռամսյակները վճարային հաշվեկշռի վերանայված տվյալներին և այլ վերանայումներին համապատասխան	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժնում, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց

Հրապարակվող ցուցանիշի անվանումը	Հրապարակման ժամանակաշրջանը	Նոր տվյալների հրապարակում		Վերանայվող տվյալներ	Հրապարակման անվանումը
		եռամսյակային	տարեկան		
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների	2021թ. օգոստոսի 20, սեպտեմբերի 6	2021թ. II եռամսյակ	-	2021թ. I եռամսյակ, 2020թ. բոլոր եռամսյակները	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժնում, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների	2021թ. օգոստոսի 20, սեպտեմբերի 6	-	-	2021թ. I եռամսյակ, 2020թ. բոլոր եռամսյակները	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժնում, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով՝ ըստ գործունեության տեսակների	2021թ. նոյեմբերի 22, դեկտեմբերի 6	2021թ. III եռամսյակ	-	2021թ. նախորդ եռամսյակները, 2020թ. բոլոր եռամսյակները	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժնում, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց
ՀՆԱ-ն ծախսային (եկամուտների օգտագործման) եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների	2021թ. նոյեմբերի 22, դեկտեմբերի 6	2021թ. III եռամսյակ	-	2021թ. նախորդ եռամսյակները, 2020թ. բոլոր եռամսյակները	Արմատատի պաշտոնական կայքի «Մամուլի հաղորդագրություններ» բաժնում, «Տվյալների բազա», «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց